

Ministerieel besluit tot bescherming als monument van het Witte Huys in Knesselare

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 4 december 2013 tot vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen Witte Huys in Knesselare;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed en gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 5 juni 2014,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische en de artistieke waarde als monument:

Het Witte Huys gelegen Veldstraat 18, met inbegrip van de noordoostelijke benedenkamer van Veldstraat 16 die historisch en bouwfysisch deel uitmaakt van het Witte Huys gelegen in Knesselare, Veldstraat 16 (deel) en 18 bekend ten kadaster:

Knesselare, 1ste afdeling, sectie D, perceelnummers 709V (deel) en 709W (deel) zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische waarde:

Als herenhuis met voorgevel in rococostijl opgericht omstreeks 1760 en sinds 1788 bekend als het Witte Huys vertegenwoordigt dit historisch pand een zeldzaam exemplaar van dergelijke prestigieuze woning uit het derde kwart van de 18de eeuw binnen de context van een landelijk dorp. Gelegen binnen de oude dorpskern van Knesselare is het Witte Huys als monumentaal 18de-eeuws herenhuis er minstens even belangrijk voor het historische dorpsbeeld als de reeds beschermde 18de-eeuwse pastorie en de eveneens beschermde 19de-eeuwse dorpskerk.

In de 19de eeuw en 20ste eeuw waren in het Witte Huys achtereenvolgens diverse vooraanstaanden gehuisvest vooraleer de prominente woning de functie verkreeg van café genaamd 'de Lusthof' en nadien van winkel en postkantoor. Tijdens deze functiewijzigingen werd de kamer op de begane grond in de vijfde en meest rechter travee inwendig gevoegd bij het aanpalende pand, gelegen Veldstraat 16. Het authentieke 18de-eeuwse voorkomen van het herenhuis bleef tot op heden goed bewaard.

Historische, in casu architectuurhistorische waarde:

Het herenhuis is architectuurhistorisch van bijzonder belang als uitnemend mooi en zeer representatief voorbeeld van burgerlijke architectuur in rococostijl uit het derde kwart van de 18de eeuw. Het Witte Huys vertoont de typische opstand van een breed symmetrisch opgevat dubbelhuis van twee bouwlagen. De bepleisterde lijstgevel verkreeg een monumentale allure door het centrale deurrisaliet dat op karakteristieke wijze geaccentueerd is door kolossale Ionische pilasters onder een bekronend driehoekig fronton met oculus. De gevel is nog verrijkt met hardstenen elementen waaronder een opvallende omlijsting van de typische spiegelboogdeur. De originele paneeldeur en het gebogen bovenlicht met decoratieve waaier zijn sculpturaal zeer verfijnd met rocailles uitgewerkt. Dezelfde verfijnde detaillering komt voor in de grote sluitsteen en het bovenlicht van het centrale korfboogvenster op de bovenverdieping. In de zijtraveeën vertonen de oorspronkelijke vensteropeningen ook de typisch 18de-eeuwse spiegelboogvorm en zijn voorts benadrukt door verzorgd lijstwerk met ornamentiek. De achtergevel illustreert met zijn deels behouden originele beraping en decoratief pleisterwerk een typisch 19de-eeuwse gevelafwerking.

Interieurhistorisch bleven authentieke en kwalitatieve elementen van de 18de-eeuwse aankleding aanwezig die de authenticiteit van de woning ondersteunen en er stilistisch een ensemble mee vormen. In de centrale gang met traphal ligt een opmerkelijke zwart en witte tegelvloer. De eiken bordestrap vertoont een fraaie met trappaal in rococostijl. Ander bewaard mooi schrijnwerk betreft onder meer de bewerkte 18de-eeuwse binnenluiken van twee benedenvensters. In de linker benedenkamers bleven oorspronkelijke schouwboezems met rococo stucwerk behouden en op de bovenverdieping zijn minstens twee typisch 18de-eeuwse schouwen met versierde boezem behouden. Stucplafonds met kooflijsten komen niet enkel voor in de gang en traphal maar ook in een paar kamers van de beneden- en bovenverdieping.

Artistieke waarde:

Door zijn harmonieuze verhoudingen en de kunstzinnige afwerking van exterieur en interieurelementen met verfijnde detaillering in rococostijl is het Witte Huys een zeer representatief

en authentiek exemplaar van artistiek hoogstaande 18de-eeuwse rococo architectuur binnen een landelijke context en dit aspect verleent het herenhuis bovendien een uniek karakter.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel, 06 NOV. 2014

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS